

Pýtali ste sa - odpovedali sme!

OTÁZKA. Odporučili mi kontaktovať Vás ohľadom môjho problému so sliepkami. Medzi časom sa to akosi samo vyriešilo, ale ... Pred časom som hlavne na neoperenej časti hlavy sliepky videla také mokvavé mesta, potom chrasty, išlo to potom aj do očí - boli zlepene, sliepka bola apatická, sedela našuchorená po pár dňoch uhynula. Rýchlo sa nemoc šírila. Z 20 jedincov mi 9 uhynulo, ostatné to rozchodili. Teraz mi nenesú, neviem či to má súvis. Nikto v našom okolí nevedel čo to je a nemal tento problém. Mám aj pár holubov vo voliére, ale tie sú zdravé. Máme aj psy a kone, prichádzajú všetci do styku, bez problému. Uhynuté jedince sme radšej zakopali. Vnútornosti sme prezreli, videli sa nám zdravé. Kŕmim zrnom od súkromných pestovateľov, predtým aj kupovanou zmeskou. Viete nám prosím podľa týchto informácií poradiť? Na jar chceme doplniť kŕdeľ, no mám obavy, aby to zase neprepuklo. Sme začiatokníci a tak iba zbierame informácie a skúsenosti. A ešte sa chcem spýtať čo sa týka konzumácie - miestni radia chorú hydinu radšej „zavčasu“ zabiť a na polievku. Nie je to nebezpečné pre človeka? Myslím si, že jest by sa mali iba 100 % zdravé, nie? Asi budem vegetariánka. Ďakujem Vám vopred za radu. -G-

ODPOVED: Podľa vášho opisu možno usudzovať, že sliepky mohli mať diftériu. Je to vírusové

ochorenie, ktoré sa šíri kontaktom s postihnutým zvierätom, kontaminovaným náradím a hmyzom. Chorobu môžu prenášať voľne žijúce vtáky, najčastejšie sa vyskytuje v jeseni a v vlhkem lete. Tento rok bol výskyt v malochovoch hydiny častý. Choroba má kožnú formu, ktorá sa prejavuje opuchom očí, chrastami na neoperených častiach. Slizničná forma sa prejavuje difteroidnými zmenami - nálepmi na sliznici zobákové dutiny, nosohltana. Pri tejto forme je úmrtnosť vyššia.

Prevencia pozostáva z vakcinácie, zabezpečení chovu pred zavlečením nákazy, podporu nešpecifickej odolnosti organizmu kvalitným fyziologickým kŕmením, dostatkom vitamínov, probiotik. Pri podozrení z nákazy sa choré zvieratá izolujú.

Liečba pozostáva z podpory imunitného a vylučovacieho systému (NEFROVET, AMINOVIT) a lokálnym ošetrením kožných lézii jódovými prípravkami (napr. PVP jod). Ostatným, klinicky zdravým zvieratám sa odporúča podporiť imunitu probiotikami (PROPOUL) a tiež metabolizmus (CARNIFARM, AMINOVIT a pod.). Základom prevencie všetkých chorôb je kvalitné a vybilancované krmivo podľa potreby jednotlivých kategórií hydiny, čo je častým nedostatkom v malochove.

Pokles znášky, resp. chýbanie znášky môže súvisieť s preperovaním sliepok, čo je fyziologický stav, ale taktiež s nesprávnym zložením

krmiva a oslabením celkovej odolnosti zvierat po prekonaní nejaké choroby. Vo vašom prípade by bolo potrebné zhodnotiť všetky faktory, ktoré môžu znášku ovplyvniť.

Pri chove hydiny (rovnako ako pri chove iných druhov zvierat) je potrebné poznať ich fyziologické potreby a rešpektovať ich pri riešení ustajnenia, potrebách živin, zloženia krmiva a pod. Výber plemena a typ úžitkovosti by mal byť zvolený podľa možností, ktoré chovateľ má. Je všeobecne známe, že menej prešľachtené zvieratá majú sice nižšie úžitkové vlastnosti, ale sú aj menej náročné na výživovo vybilancované krmivo, aj na rôzne metabolické či infekčné choroby. Radi Vám poradíme na základe doplnenia údajov o chove a vašich požiadavkách na úžitkovosť zvierat.

Čo sa týka konzumácie klinicky chorých sliepok, to je závislé od toho, čo tej sliepke je. Ak má sliepka napr. zlomenú nohu alebo iné zranenie a nebola liečená môže sa konzumovať. Ak nepoznáte príčinu jej zdravotného problému, čo je najčastejšie, izolujte ju od ostatných a snažte sa zistíť príčinu, pripadne liečiť podľa príznakov choroby. Veľmi cenný je patologicko-anatomický obraz po utratení, resp. pri úhyne sliepky, ktorý môže pomôcť skoro rozpoznať ochorenie, ktoré by mohlo ohrozíť aj ostatnú hydinu v chove. Prajem Vám veľa úspechov v ďalšom chove.

MVDr. Darina Pospišilová, PhD.

Vetservis, spol. s r. o.
pospisilova@vetservis.sk

Diftéria holubov

Diftéria holubov je vírusové ochorenie, ktoré sa vyskytuje koncom leta a na jeseň. Správnejší názov pre toto ochorenie je kiahne holubov. Toto ochorenie sa vyskytuje v niekoľkoročných cykloch. Je to ochorenie druhovo špecifické, aj keď samozrejme, ako vo všetkom, sú i výnimky. Toto platí i pre diftériu, pretože holubí typ vírusu je patogénny aj pre hydiny. Prenáša sa vzduchom, kvapôčkovou infekciou, bodačím hmyzom (komáre, kliešte), vzájomným kontaktom. Priamy kontakt: pri párení holubov, pri vzájomných bitkách medzi sebou alebo ne-

priamo pri pití vody, krmivom - ak holub zožerie krmivo, ktoré iný holub (vylučovateľ vírusu) vyvrátil.

Inkubačná doba je asi týždeň. Toto ochorenie sa vyskytuje v troch klinických formách: Kožnej (útvary veľkosti prosa až hrachu na viečkach, zobáku, ozobí, behákoch, ale i na koži na krídlach) slizničnej (pri otvorení zobáka pozorujeme žltobiele pablany na podnebí, ktoré pri odtrhnutí krvácajú), zmiešanej forme (kombinácia obidvoch vyššie uvedených).

Vyššie uvedené pablany môžeme pozorovať (pri pitve) na sliznici dýchacích ciest. Toto ochorenie sprevádzajú i nešpecifické príznaky: skleslosť, chraptenie, vychudnutosť a hnačky.

Zdravotný stav holubov pri tomto ochoreni je často krát komplikovaný i trichomonádami.

Kožná forma je menej nebezpečná a odoznie v priebehu pár týždňov. Slizničná forma je nebezpečná z dôvodu upchania dýchacích a tráviacich ciest (holub sa dusí, nemôže prijímať vodu a potravu a môže následne uhynúť). Po prekonaní choroby je doživotná imunita.

Terapia: Špecifická liečba pri tomto ochoreni momentálne neexistuje. Môžeme však holu-

Na ľavej časti ozobia môžeme pozorovať afekt spôsobený vírusom diftérie.

bom aplikovať pivovarské kvasnice, ktoré sú bohatým zdrojom vitamínov skupiny B spolu s cesnakovým olejom, (cesnak je zdrojom fytocidov - látok, ktoré majú virocidné účinky). Vhodné je holuby preliečiť prípravkom proti tri-chomonádam.

Profilaxia: Holuby môžeme chrániť vakcináciou - aplikáciou špecifickej vakcíny, o ktorú požiadame veterinárneho lekára. Holuby treba vakcínovať najneskoršie v júli, pretože ak sa v danom roku diftéria objavi, je to väčšinou najskôr začiatkom augusta.

MVDr. Miloslav Struhár, Zohor
miloslavstruhar@post.sk

Na viečkach sú afekty spôsobené vírusom diftérie.